

॥ श्री ॥

सामायक सूत्र.

२७/१/१८ (अर्थसहित.)

चैत्यवन्दन करवानी विधि सुत्रोनां अर्थसहित,
तथा चैत्यवन्दनो, स्तवतो, शोयो विगरे
धर्मी व्यापतो साधे.

प्रकाशक-मेधल हीरल.

पुस्तकसेलर्स एन्ड पब्लीशर्स.

नं. ५६६ पायकुनी-मुम्बई.

आवृत्ति पहिली.—प्रत २०००.

धी सूर्यप्रकाश प्रिन्टींग प्रेसमां मुणयंदलार्ड त्रीकमलाले
जाल्युं-झोणपुर टंकशाळमां—अभिमदावाह.

वीर संवत् २४४८—वीकम संवत् १९७७.

डि.भत थे आना.

८२३८

શ્રીવીરસેવિતિર્થકરેનાં નામ, તથા માતા, પિતા,
પીરાર્થ સંસ્કરણ, વિગેરેનાં નામનો કોઠો.

નંબર.	તિર્થકરેનાં નામ.	માતાનાં નામ.	પિતાનાં નામ.	લંછન.
૧	રીખવદેવ	મરૂદેવીમાતા	નાભિરાજ	ઋષભ
૨	અજીતનાથ	વિજ્યામાતા	જીતશત્રુરાજ	હાથી
૩	સંભવનાથ	સેનામાતા	જીતારીરાજ	ધોડો
૪	અભિનંદન	સદ્ધાર્થામાતા	અંબરરાજ	વાંદરો
૫	સુમતીનાથ	મંગલામાતા	મેઘરાજ	કૌંચપક્ષી
૬	પદ્મપ્રભુ	સુશીલામાતા	શ્રીધરરાજ	રાતુકમળ
૭	સુપારશ્વનાથ	પૃથ્વીમાતા	પ્રતિષ્ઠરાજ	સાથીઓ
૮	ચંદ્રપ્રભુ	લક્ષ્મણામાતા	મહાસનરાજ	ચંદ્રમા
૯	સુવિધિનાથ	રામામાતા	સુગ્રીવરાજ	મહામધર
૧૦	શિતળનાથ	નંદામાતા	દ્રઢરથરાજ	શીવજી
૧૧	શ્રેયાંશનાથ	વિન્નુંમાતા	વિન્નુંરાજ	ખડગી
૧૨	વાસુપુત્ર	જ્યામાતા	વસુપુત્રરાજ	પાડો
૧૩	વિમળનાથ	શ્યામામાતા	સુતવર્ધરાજ	સુઅર
૧૪	અનંતનાથ	સુયસામાતા	સિંહસેનરાજ	સેયાંણો
૧૫	ધર્મનાથ	સુવ્રતામાતા	ભાનુરાજ	વગર
૧૬	શાંતીનાથ	અગ્નિરામાતા	વિશ્વસેનરાજ	હરણ
૧૭	કુચુંનાથ	શ્રીમાતા	સુરરાજ	ખોકડો
૧૮	અરેનાથ	દેવીમાતા	સુદર્શનરાજ	નંદાવ્રત
૧૯	મક્ષીનાથ	પ્રભાવતીમાતા	કુલરાજ	કળશ
૨૦	મુનીસુવ્રત	પદ્મામાતા	સુમિત્રરાજ	કાચખો
૨૧	નમીનાથ	વિપ્રામાતા	વીજયરાજ	નીલકમલ
૨૨	નેમનાથ	શિવાદેવીમાતા	સમુદ્રવિજયરાજ	શંખ
૨૩	પારશ્વનાથ	વામામાતા	અધ્ધસેનરાજ	સર્પ
૨૪	મહાવીરવામી	ત્રિસલામાતા	સિદ્ધાર્થરાજ	સિંહ

ગુજરાત વિદ્યાપી. ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક

૫૭૮

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ૨-૧૧૫૫૩ ૨૩૪

વિષય ૫૨૪:૪૪

॥ श्री पार्श्वनाथ नमः ॥

॥ अथ ॥

श्री सामायक सूत्र.

(अर्थ सहित.)

सामायक लेवानी विधि.

प्रथम उंचे आसने पुस्तक प्रमुख मुडीने माथे
आविका कटासण, मुहुपत्ती, यरवणो लेई शुद्ध वस्त्र
हेरी जव्या पुंछ कटासणा उपर येरी मुहुपत्ती माथा
हाथमां मुख पासो राखी जमले। हाथ धुपना सन
राखी १ नवकार गणी पवित्रिया कडेवा.

अथ नवकार (प्रथम मंगल.)

नमोऽम्बरिहंताय—आर गुणे करी विराजमान ते ते
रिहत जगवान तेमने नमस्कार थाओ.

नमो सिद्धाय—आठ गुणोअे करी सहित ते सिद्ध जगवान
तेमने नमस्कार थाओ.

नमो आचार्यमाय—पांय प्रकारना आचारने प्राणनार अने
जमीश गुणोअे करी सहित होय अेवा आचारण
वर्तने नमस्कार थाओ.

નમો ઉવઝ્ઝાયાણું—પચીસ ગુણોને ધારણ કરનાર ઉપાધ્યાયજીને નમસ્કાર થાઓ.

નમો લોઝે સવ્વ સાહુણું—અદ્વીતીયના લોકમાંના સર્વ સાધુઓ જે સત્તાવીસ ગુણોએ કરી સહિત હોય તેમને મારો નમસ્કાર થાઓ.

એસો પંચ નમુક્કારો—એ પાંચ પરમેષ્ઠી નમસ્કાર છે.

સવ્વ પાવ પપણાસણો—એ સર્વ પાપનો નાશ કરવાવાળાં છે.

મંગળાણું ચ સવ્વેસિં—સર્વ મંગળમાં.

પદમં હુવઠં મંગલ—એ પેહેલું મંગળ છે. (પછી)

અથ પંચિંદિય.

પંચિંદિય સંવરણો—પાંચ ઇંદ્રીને વશ કરે.

તહ નવવિહ બંભચેર ગુત્તિ ધરો—નવ ભેદે બ્રહ્માચારજીની ગુત્તિ ધારણ કરે.

અહિવિહ કસાય મુક્કો—ચાર પ્રકારના કષાય છાંડે.

હિમ અઠ્ઠારસ ગુણેહિં સંજુત્તો—એ અઠાર ગુણો મંયુક્ત ગુરૂ આચાર્ય છે.

પંચ મહવ્વય જુત્તો—પાંચ મહાવ્રતને યુક્ત છે.

પંચ વિહાચાર પાલણ સમથ્યો—પાંચ વિધ આચાર પાળવો સમર્થ છે.

પંચ સમિઓ તિ જુત્તો—પાંચ સમિતિ ત્રણ ગુત્તિ એ આઠ વચન પાળે.

છહોસ ગુણો ગુરૂ મઝ્ઝ—એવા છત્રીશ તેને છત્રીશગણા કરે તે ગુણ સહિત મારા ગુરૂ છે. (પછી)

અથ ઇચ્છામિ સ્વમાસમણ.

ઈચ્છામિ—ઈચ્છું છું.

ખમાસમણ—ક્ષમાસહિત સાધુ.

વંદીઉં જાવણિકુઆએ નિસીહીઆએ—વાંદવાને, શરીરની શક્તિસહિત પાપવ્યાપારનો નિષેધ કરીને.

મધ્યએણ વંદામિ—મસ્તકવડે વાંદું છું.

અથ સુગુરુને શાતા સુખપૃછા.

ઇચ્છકાર સુહરાઇ સુહદેવસી ॥ સુખ તપ શરોર નીરાખાધ ॥ સુખ સંજમ જાત્રા નિર્ધહો છો છ ॥ સ્વામી સાતા છે છ ॥ ભાત પાણીના લાભ દેજેછ.

અથ ઇરિયાવહિયા.

ઇચ્છાકારેણ—ઇચ્છાએ કરીને.

સંદિસહ ભગવન્—ભગવંત આદેશ આપો.

ઇરિયાવહિયં પડિક્કમામિ—માર્ગમાં ચાલતાં જે પાપ થાય તેથી હું નિરવરતું છું.

ઇચ્છં ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં—મારા મનની ઇચ્છાએ પાપ પરિહરવું તે ઇચ્છું છું.

ઇરિયાવહિયાએ—માર્ગમાં ચાલતાં જવની.

વિરાહણાએ—વિરાધના થઇ હોય.

ગમણા ગમણે—જાતાં આવતાં.

પાણકમણે—કાઇ જવ આપ્યો હોય.

ખીયકમણે—ખીજ સુકાં લીલાં આપે.

હરિયકમણે—લીલી વસ્તુ આપી હોય.

ઓસા ઉત્તિંગ—ઠારનું પાણી તથા કિડીઆરું.

પણુગદ્ગ—પાંચવર્ણી સેવાલ (નિલ કુલ) તથા કાચુ પાણી.

મટ્ટી મક્કડા—માટી, કરોળીઆના પડ.

સંતાણા સંકંભણુ—સંતાપ્યા હોય, ચાંપ્યા હોય.

જે મે જીવા વિરાહિયા—મેં જે જીવની વિરાધના કીધી.

એગિંદિયા—એક ઇંદ્રીવાળા, પૃથ્વી, પાણી, અગ્ની, વાયરો, વનસ્પતી.

એઇંદિયા—એ ઇંદ્રીવાળા. કીડ, અળસીઆં, પાણીના પુરા, વગેરે.

તેઇંદિયા—ત્રણ ઇંદ્રીવાળા. માંડણુ, કીડી, મકેડાડ વગેરે.

ચૌરિંદિયા—ચાર ઇંદ્રીવાળા. માંખી, ભમરા, કુદાં વગેરે.

પંચિંદિયા—પાંચ ઇંદ્રીવાળા. મનુષ્ય, ત્રીજંચ, વગેરે જીવોને.

અભિહયા—સામા આવતાં હણ્યા હોય.

વત્તિયા—ધુળે કરી ઢાંક્યા હોય.

લેસિયા—ભુમી સાથે ભીંતે ધર્યા.

સંઘાઘયા—માંહે માંહે શરીરે શરીર મેલાવ્યાં હોય.

સંઘટ્ટિઆ—એક પાસુ ફેરવી પીડ કરી.

પરિયાવિયા—પીડાએ પરિતાપ ઉપગત્યા.

કિલામિયા—જેથી કાઢના દિલને અફસોસી ઉપજી હોય.

ઉદ્ધવિયા—ઉપદ્રવ કર્યા, પ્રસન્ન્યા હોય. [મુક્યા હોય.

ઠાણાઓ ઠાણું સંકામિયા—એક સ્થાનકથી બીજે સ્થાનકે.

જીવિયાઓ વવરોવિયા—આવખા થકી ચુકાવ્યા.

તરસ મિચ્છામિ દુક્કડં—તે પાપ મિથ્યા નિષ્ફળ થાઓ.

અથ તસ્સઉત્તરી.

તરસ ઉત્તરી કરેણુણું—તે પાપ શુદ્ધ કરવાને.

પાપચિહ્ન કરણેણું—તે પાપ છેદ કરવાને.

વિસોહી કરણેણું—આત્માને શુદ્ધ કરવાને.

વિસદ્ધી કરણેણું—આત્માને માયાદી ત્રણ સંસ્કરણિત કરવાને.

પાવાણું કમ્ભાણું—પાપ કર્મ તેને.

નિગ્ધાયણુકાએ—ટાળવાને અર્થે.

કમ્ભિ કાઉસ્સગ્ગા—કાઉસ્સગ્ગ કરે છું.

(૫૭)

અથ અન્નથ્ય ઉસસિણં.

અન્નથ્ય ઉસસિએણું—કાયા લાલે તો ભંગ ન થાય, ઉંચો શ્વાસ લેતાં.

નિસસિએણું—નિચો શ્વાસ લેતાં.

ખાસિએણું—ઉધરસ આવે તો.

છીએણું—છીંક આવે તો.

જાલાદએણું—અગાસુ આવે તો.

ઉડુએણું—ઓડકર આવે તો.

વાયનિસગ્ગેણું—વાયરો સાંચરવે કરી.

ભમલિએ—ભમરી આવવે કરી.

પિત્તમુચ્છાએ—પિત્તની મુર્છાદિક,

સુહુમેહિં અંગ સંચાલેહિં—શરીરને ઉકરાટો આવવે કરી.

રહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં—અળખો આધો પાછો નાંખવે કરી.

રહુમેહિં દીઠી સંચાલેહિં—આંખની દ્રષ્ટી આઘી પાછી કરવે કરી.

એવ માદએહિં આગારેહિં—એ આદે દેદા બીજા પણ આગારથી.

અભિગ્ગા—મારો કાઉસ્સગ્ગ ન ભાંગો.

અવિરાહિએ—વિરાધના રહિત.

હુબ્બ મે કાઉસ્સગ્ગો—મારો કાઉસ્સગ્ગ હોય.

જાવ અરિહંતાણું ભગવંતાણું—ત્યાં સુધી અરિહંત ભગવંતનું
નામ લઉ ત્યાં સુધી.

નમુક્કારેણું—નોકારનો પદ કરે.

ન પારેમિ તાવકાયં—ન પાળું ત્યાં લગી કાયાને.

ઠાણેણું—એક ઠેકાણે. મોણેણું—મૌનથી (અણુમોલવે).

ઝાણેણું—ધ્યાનથી.

અપ્પાણું વોસિરામી—કાયાને તળું છું.

(પછી ૪ નવકારનો અથવા ૧ લોગસ્સનો
કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો.)

અથ લોગસ.

લોગસ ઉજ્જેઅગરે—લોકને વિષે ઉદ્ધોતના કરનાર.

વમ્મ તિથ્થયરે જિણે—વર્મ તિર્થના કરણુદાર.

અરિહંતે કિત્તકસ્સં—કર્મરૂપ વૈરીના હણનારની કિર્તી કરે છું.

ચઉવીસંપિ કેવલી—એ ચોવીસે કેવળી છે.

ઉસલ મજ્જિઅં ચ વંદે—પહેલા શ્રી રીખવદેવ, વળી બીજા
અજીતનાથ વાંદું છું.

સંભવ મલિણંદણું ચ સુમદંચ—૩ સંભવનાથ, ૪ અભિનંદન,
૫ સુમતીનાથ.

પઉમપ્પહું સુપાસં જિણું ચ ચંદપ્પહું વંદે—૬ પદ્મપ્રભુ,
૭ સુપાશ્રનાથ ૮ રાગદ્રેપના જીતનાર ચંદ્ર પ્રભુને વાંદું છું.

સુવિહિં ચ પુરંદંત—સુવર્ધિનાથ તથા પુરંદંત એ એ નામ
૯ માનાં.

સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ—૧૦ શિતળનાથ ૧૧

ત્રેયાંસનાથ ૧૨ મા શ્રી વાસુપુજ્ય.

વિમલ મણ્ડતં ચ જિણ્ણ—૧૩ વિમળનાથ, ૧૪ અનંતનાથ

રાગ દેશના છતનાર.

[નાથ વાંદુ છું.

ધર્મં સંતિં ચ વંદામિ—૧૫ શ્રી ધર્મનાથ, ૧૬ શ્રી શાંતી.

કુંથું અરં ચ મહ્ણિ—૧૭ કુંથુનાથ, ૧૮ અરનાથ, ૧૯ શ્રી મહિનાથ.

વંદે મુણિસુવ્યયં નમિ જણ્ણં ચ—૨૦ મુનિસુવત, ૨૧ નમીનાથ.

વંદામિ ચિંકુનેમિ—૨૨ અરિષ્ટ નેમનાથ વાંદુ.

પાસં તહુ વદ્ધમાણ્ણં ચ—૨૩ પાર્શ્વનાથ, તેમજ ૨૪ વર્ધમાનસ્વામી.

એવં મએ અભિથુઆ—મેં એણી પ્રકારે કિર્તી કરી તે કેવા છે.

વિહુય રય મલા—જેણે કર્મરૂપ રજ મેલ દાખ્યા છે.

પહીણ જરમરણા—જેણે જરા અનંત મરણનાં દુઃખ ખપાવ્યાં છે.

ચઉવીસંપિ જિણ્ણવરા તિથ્થયરા મે પસીયંતુ—એ ચોવીસે

તિથ્થકર રાગ દેશના છતનાર (મને પ્રસન્ન થાઓ.)

કિત્તિય વંદિય મહિયા—એમ કીર્તિ જે શોભા તેણે કરી

વાંદુ છું.

[સિદ્ધ થયા.

જે એ લોગરસ ઉત્તમા સિદ્ધઃ—જે એ લોકને વિષે ઉત્તમ.

આરૂગ્ગ ઓહિલાલ—સમકિત ઓધણિજ પામીને રોગ

રહિત થયા.

સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ—સમાધિ પામીને ઉત્તમ પ્રધાન

એવી મુક્તિ આપો.

ચંદિસુ નિમ્મલયરા આગ્ગચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા—ચંદ્ર

માપરે નિર્મલ સૂર્યથી અધિક પ્રકાશના કરણહાર.

સાગરવર ગંભીરા સિદ્ધા સિદ્ધં મમ દિસંતુ—એહવા સિદ્ધ
મુજને સિદ્ધિ દેખાડો.

પછી એક ખમાસમણું દેઢ ઇંચાકારેણ સંદિસહ
ભગવાન સામાયક મુહુપતિ પરિલેહું. એમ કહી મુહુ-
પતિ અંગના પરિલેહણના ૫૦ બાલ કહી, મુહુપતી પ-
રિલેહવી. પછી એક ખમાસમણું દેઢ ઇંચાકારેણ સં-
દિસહ ભગવાન સામાયક સંદિસાહું. ઇંચું, વળી ખ-
માસમણું દેઢ ઇંચાકારેણ સંદિસહ ભગવાન સામાયક
ઠાઉં, એમ કહી બે હાથ જોડી એક નવકાર ગણી ઇંચ-
કારી ભગવાન પસાય કરી સામાયક ડાંડક ઉચ્ચરાવોણ.
એમ કહેવું, વડિલ કરેમિભંતે કહે.

અથ કરેમિમંતે.

કરેમિભંતે—ભગવંત હું કરું છું.

સામાયક—સમતારૂપ સામાયક.

સાવજ્જં જોગં—સાવજ્જ જે પાપના રોગ.

પચ્ચખખામિ—તે ત્યાગ કરું છું.

જાવ નિયમં—જ્યાં સુધી નિમ લીધું છે ત્યાં સુધી.

પજ્જુવાસામિ—આશયું—ભક્તિ કરું છું.

દુવિહું—એ ભેદ, કરવું નહીં, કરાવવું નહીં તે.

તિવિહેણું—ત્રણ ભેદ. તે મન, વચન, કાયા તેણે કરી.

મણેણું વાયાએ કાએણું—મન વચન કાયાએ કરીને.

ન કરેમિ ન કરવેમિ—ન કરું તથા ન કરાવું.

તરસ ભંતે—હું ભગવંત તેથી હું.

પડિક્કમામિ નંદામિ—નિવર્તુ છું, પરિહરું છું, નિંદુ છું,

ઘરિહારિ—શુદ્ધિ સાથે મરું છું.

અપ્પાણું વોસિરામિ—મારા આત્માને વોસરાવું છું.

પછી 'ખમાસમણું' દેઘ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવાન એસણે સંદિસાહુ. 'ખમાસમણું' દેઘ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવાન એસણે ઠાઉ. 'ખમાસમણું' દેઘ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવાન સઝાય સંદિસાહુ. 'ખમાસમણું' દેઘ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવાન સઝાય કરું. એમ કહી ૩ નવકાર ગણવા. પછી એ ઘડી કાચી લગી ધર્મધ્યાન કરીને સામાયક પાળીએ.

અથ સામાયક પારવાની વિધિ.

પ્રથમ 'ખમાસમણું' દેઘ આગળ કહેલા ઇરિયાવહિયાથી તે જાવત લોગસ્સ સુધી કહી 'ખમાસમણું' દેઘ મુહુપતિ પડિલેહિએ. પછી 'ખમાસમણું' દેઘ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવાન સામાયક પારું. યથાશક્તિ. પછી 'ખમાસમણું' દેઘ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવાન સામાયક પારયું. તહત્તિ. એમ કહી જમણા હાથ ચરવળા અથવા કટાસણા ઉપર થાપી, ૧ નવકાર ગણી સામાયક વયજુત્તો કહેવો.

અથ સામાયક વયજુત્તો.

સામાયક વયજુત્તો—સામાયકના વ્રતે યુક્ત.

જાવ મણે હોમ નિયમ સંજુત્તો—સરખો નિયમે સંયુક્ત.

છિત્તમ અસુહં કમ્મ—ત્યાં અશુભ કર્મને તોડે.

સામાયક જત્તિઆ વારા—તેથી સામાયકયુક્ત વ્યાપાર કરવો.

સામાયક્યમિ ઉ કચ્છે—સામાયક એ કારણે કરવું તે હવે કહે છે.
સમણો હવે સાવચેતો હવે જન્મી—આવક છે તેપણ સાધુની
પેરજ હોય.

એએણું કારણેણું—એ કારણ થકી,

બહુસા સામાયક્યમ કલ્પા—ધણા સહકર સામાયક કરવા.

સામાયિક વિધિ લીધું, વિધિ પારિઉં, વિધિ કરતાં જે
કાંઈ અવિધિ હુએ હોય, તે સવિ હું મન, વચન, કાયાએ
કરી મિછામિ દુક્કડં. દસ મનના, દસ વચનના, બાર કા-
યાના, એવં ૩૨ કાંઈમાં જે કાંઈ કાંઈ લાગ્યો હોય, તે સવિ
હું મન, વચન, કાયાએ કરી તસ્સ મિછામિ દુક્કડં. એમ
કહી જમણો હાથ થાપના સામે રાખી ૧ નવકાર ગણીએ.

અથ મુહુપતિના ૫૦ બોલ અંગ સુદ્ધાના.

૧ સુત્ર અર્થ તત્વ કરી સદ્દહ, ૨ સમકિતમોહની,

૩ મીશ્રમોહની, ૪ મિથ્યાતમોહની પરીહરં.

૫ કામરાગ, ૬ સ્નેહરાગ, ૭ દ્રષ્ટીરાગ પરીહરં.

૮ કુદેવ, ૯ સુગુર, ૧૦ સુધર્મ આદરં.

૧૧ કુદેવ, ૧૨ કુગુર, ૧૩ કુધર્મ પરીહરં.

૧૪ જ્ઞાન, ૧૫ દર્શન, ૧૬ ચારિત્ર આદરં.

૧૭ જ્ઞાન, ૧૮ દર્શન, ૧૯ ચારિત્રવિરાગના પરીહરં.

૨૦ મનગુપ્તી, ૨૧ વચનગુપ્તી, ૨૨ કાયાગુપ્તી આદરં.

૨૩ મનડંડ ૨૪ વચનડંડ ૨૫ કાયાડંડ પરીહરં.

એ પચીસ બોલ મુહુપતિના.

અંગના પચ્ચીસ બોલ.

૧ હાસ્ય ૨ શતિ ૩ અશતિ પરીહરૂં. ૪ ધ્યે હાથે પડીલેહેવા. ૪ લય ૫ સોગ ૬ હુગાઆ પરીહરૂં. જ-મણે હાથે પડીલેહેવા. ૭ કણ્ણલેશ્યા ૮ નીલલેશ્યા ૯ કાપોતલેશ્યા પરીહરૂં. માથાઉપર પડીલેહેવા.

૧૦ રસગારવ ૧૧ શિદ્ધિગારવ ૧૨ સાતાગારવ પરીહરૂં. મોઢે પડીલેહેવા.

૧૩ માયાશલ્ય ૧૪ નિયાણાશલ્ય ૧૫ મિથ્યાતશલ્ય પરીહરૂં. છાતી આગળ પડીલેહેવા.

૧૬ કોવ ૧૭ માન પરીહરૂં. પુઠે પડીલેહેવા.

૧૮ માયા ૧૯ લોભ પરીહરૂં. આગળ પડીલેહેવા.

૨૦ પૃથ્વીકાય ૨૧ અપકાય ૨૨ તેડિકાયની જયણા કરૂં. ડાબે પગે પડીલેહેવા.

૨૩ વાડિકાય ૨૪ વનસ્પતિકાય ૨૫ ત્રસકાયની રક્ષા કરૂં. જમણે પગે પડીલેહેવા.

એ રીતે સાક્રુ શ્રાવકને ઘોલ ૫૦ કહેવા. અને સાન ધિવ શ્રાવિકાને ૩ લેશ્યા, ૩ સલ્ય, ૪ કખાય, એ દસ શિવાય ૪૦ ઘોલ કહેવા.

સામાયકના બત્રીસ દોષ.

મનના ૧૦ દોષ.

૧ વેરી દુખી રીસ કરે, ૨ અવિવેક ચિંતવે, ૩ અશ્ન ન ચિંતવે, ૪ મનમાં ઉદ્વેગ ધરે, ૫ જશની વાંછના

કરે, ૬ વિનય ન કરે, ૭ લય ચિંતવે, ૮ વ્યાપાર ચિંતવે,
૯ કંઠનો સદહ શબ્દ, ૧૦ નિવાણું કરે.

વચનના ૧૦ દોષ.

૧ કુવચન બોલે, ૨ હુંકારા કરે, ૩ પાપઅદિશા હીએ,
૪ લમણો કરે, ૫ કલહ કરે, ૬ આવેળવો કહે, ૭ ગાળ
બોલે, ૮ ખાળક રમાડે, ૯ વિકથા કરે, ૧૦ હાંસી કરે.

કાયાના ૧૨ દોષ.

૧ આસન અપલ, ૨ ચારે દિશાએ જીવે, ૩ સાવધ
કામ કરે, ૪ આખસ મરડે, ૫ અવિનય બોલે, ૬ એકું
લેઈ એસે, ૭ મેલ ઉતારે, ૮ ખરજ ખણે, ૯ પગ ઉપર પગ
ચડાવે, ૧૦ અંગ દિઘાડું મુકે, ૧૧ અંગ કાંકે, ૧૨ ઉંઘે.

પચ્ચખખાણુ.

અથ નમુકારસહિ મુકિસહિનું.

ઉગ્ગએ સૂરે નમુકાર સહિઅં, મુકિસહિઅં, પચ્ચખખાણુ,
અઉવ્વહપિ આહારં, અસણું, પાણું, ખામં, સામં,
અનથ્થણુ ભોગેણું, સહરસાગારેણું, મહત્તરાગારેણું, સવ્વ
સમાહિવત્તિયાગારેણું, વોસિરે.

અથ પોરિસિં સાહુપોરિસિનું.

ઉગ્ગએ સૂરે નમુકાર સહિઅં, પોરિસિં, સાહુપોરિસિં,
મુકિસહિઅં, પચ્ચખખાણુ. ઉગ્ગએસૂરે અઉવ્વહપિ આહારં,
અસણું, પાણું, ખામં, સામં, અનથ્થણુ ભોગેણું,

સહસાગારેણું, પશ્ચિત્કાલેણું, દિસામોહેણું, સમુદયમો-
હું, મહાસરાગારેણું, સવ્યસમમહિવત્તિયાગારેણું, વાગિરે.

ચૈત્યવંદન કરવાની વિધી.

(પ્રથમ) ઇચ્છામિ ખમાસમણે વંદિઉત્તવણિનર્મમિ
નિસીહિઆએ મથેણ વંદામિ. ૧ (પછી)

ઇચ્છાકારેણું સંદિસહ ભગવાન ચૈત્યવંદન કરું.

(એમ કહીને ચૈત્યવંદન કરવું.)

(પછી)

અથ જંકિંચિ.

જંકિંચિ નામ તિથ્યં—જે કોઈ નામ તિથ્ય હોય.

મેળે પાયાલિ માણુંસે લોએ—સ્વર્ગને વિષે, પાતાળ લોકને
વિષે, અને મનુષ્ય લોકને વિષે.

જાઇંજિણુ બિંબાઈ—જે ઠેકાણે તિથ્યકર ભગવાનનાં બિંબ હોય.
તાઇં સવાઈ વંદામિ—તે સર્વ બિંબને હું વાંદુછું. નમસ્કાર કરુંછું.

અથ નમુથ્યુજં.

નમુથ્યુજં—નમસ્કાર થાઓ.

અરિહંતાણું—આક કર્મરૂપી વૈરીને હણ્યા તે અરિહંત બનેવાનને.

ભગવંતાણું—ભગવાનને.

આધારાણું—ધર્મની શરૂઆત કરનારને.

તિથ્યરાણું—તિથ્યકર ભગવાનને.

સથં સંબુદ્ધાણું—પોતે પોતાની મેળે પ્રતિબોધ પામેલા તેમને.

પુરિસુત્તમાણું—પુરૂષ માંહે ઉત્તમ છે તેમને.

પુરિસંભીડાણું—પુરૂષ માંહે વર પ્રધાન પુંડરિક કમળ સમાન છે તેમને.

પુરિસવર પુંડરીઆણું—પુરૂષને વિષે ઉત્તમ પુંડરીકક્રમણ સરખાને.

પુરિસ વર ગંધહૃદ્ધીણું—પુરૂષ માંહે પ્રધાન ગંધહૃદિત જેવા છે તેમને.

લોકુત્તમાણું—સમસ્ત લોકમાં ઉત્તમ.

લોક નાહાણું—લોકના નાથને.

લોક હિઆણું—લોકના હિત કરનારને.

લોક પદવાણું—લોકમાં દિવાસમાન છે. ભવ્યજીવોના સમુહને વિષે ભગવંત સૂર્યની પેઠે ઉદ્યોતના કરનાર છે.

પ્રજા પદ્મજ્યગરાણું—લોકને વિષે વિશેષ પ્રકાશ કરનાર છે તેમને.

અભયદયાણું—અભયદાનના દેવાવાળા તેમને.

અખુદયાણું—જ્ઞાનરૂપ અમૃતના આપનાર છે તેમને.

મજ્જાદયાણું—મોક્ષનો માર્ગ આપનાર તેમને.

સરણુદયાણું—સરણના દેવાવાળા તેમને.

મેહિહિદયાણું—મેધબીજરૂપ સમક્રિતના આપનાર તેમને.

ધર્મદયાણું—ધર્મના આપનારને.

ધર્મમેહિસિયાણું—સર્વ વિરતિ દેશવિરતિરૂપ ધર્મના ઉપદેશ કરનારને.

ધર્મ નાયગાણું—અતુર્વિધ મંથના પ્રવર્તનાર, માટે ધર્મના નાયકને.

ધર્મ સારહીણું—ધર્મરૂપ રથના સારથીને.

ધર્મ વર આઉરંત—ધર્મના ઉત્તમ ચાર પ્રકારના લક્ષકરના.

અક્ષવદ્દીણું—અક્ષવર્તી રાખ.

અપહિહુધ વર નાણું—નહીં રોકાએહું કેવળજ્ઞાન છે તેમને.

દંસણુ ધરાણું—દર્શનના ધરનાર તેમને.

વિઅદ્દ હઉમાણું—વિત્યું છે છળ કપટ જીવરથપણું.

જિણાણું—પોતે રાગ દ્વેષથી રહિત જિન થયા છે.

જીવયાણું—ભવ્ય જીવોના રાગ દ્વેષરૂપ વયરીને ત્રીપાવે.

તિગ્રાણું—પોતે સંસાર સમુદ્રથી તરેલા છે, અને બીજાને

તારણું—તારવાને સમર્થ છે.

બુદ્ધાણું—સર્વ તત્વના પોતે જાણુ છે તેમને.

બોહ્યાણું—ભવ્ય જીવોને જાણુપણું કરાવનારને.

મુક્તાણું—આઠ કર્મરૂપ બંધનથી મુક્તિ આપે છે, અને બીજાને.

મોક્ષગાણું—આઠ કર્મરૂપ શત્રુથી મુક્તિવાને સમર્થ છે તેમને.

સંવન્નણું—સર્વને કેવળજ્ઞાને કરી જાણે.

સંવ દોરસીણું—સમસ્ત વસ્તુઓનું સામાન્ય સ્વરૂપ કેવળ-દર્શને કરી દેખે.

સિવ—ઉપદ્રવ વગર. મયસ—અચળ. મરૂચ્ચ—રોગરહિત.

મણુંત—અનંત જ્ઞાન દર્શન સુખ વિષય સહિત.

મૈયય—અક્ષય મહાબ્રાહ્મ—સર્વ પ્રકારે આધારહિત.

મૈત્રુણાવિત્તિ—જ્યાં થકી કરી આવવું નથી.

સિદ્ધિ ગઢ નામ ધેય—સિદ્ધિ ગતી છે નામ જેનું.

ઠાણું સંપન્નાણું—એવા સ્થાનક પોતે પહોંચ્યા છે એવા.

નમો જિણાણું—જિનુને નમસ્કાર હોય.

જિચ્ચ ભયાણું—સાત ભયને જીતનાર.

જેચ્ચ અચ્ચા સિદ્ધા—જે ભૂતકાળને વિષે તિર્યકર થઈ મોક્ષપદને પામ્યા છે.

જેચ્ચ ભવિરસંતિ જ્ઞાગચ્ચ કાલે—જે અનાગતકાળને વિષે તિર્યકર થઈ સિદ્ધપણું પામશે.

સંપદચ્ચ વદ્ધમાણા—વર્તમાનકાળને વિષે જે સિદ્ધ થયા છે તે.

સંવે તિવિહેણુ વંદાસિ—તે સર્વ તિર્યકરોને મન, વચ્ચે અને કાયાએ કરી વાંદુ છું.

અથ જાવંતિ ત્રેદ્રઘાઈ.

જાવંતિ ચેત્રઘાઈ—જેટલાં ચૈત્ય અને જિન પ્રતિમા હોય.

ઉદ્દેઅ—ઉર્ધ્વલોકને વિષે.

અહોઅ—આ લોકને વિષે.

તિરિઅ લોઅેઅ—તિર્ણલોકને વિષે.

સવ્યાઈ તાઈ વદે—તે સર્વને હું વાંદું છું.

હહ સંતો—અહિંઆં રહ્યો થકા.

તથ્ય સંતાઈ—પ્રતિમાઓ ત્યાં છે તોપણ તે પ્રતે હું વાંદું છું.

(પછી) ઈચ્છામિ ખમાસમશ્ચો વદિદિશ્વપણિયુએ નિશિ
હિઆએ મશ્ચેણવંદામિ. (પછી)

અથ જાવંત કેવેસહ.

જાવંત કેવેસાહ—જે કોઈ સાધુ શુદ્ધ ચારિત્રના પાળનાર.

ભરહોરવય મહાવિદેહોઅ—પાંચ ભરત, પાંચ ચૈરવત, પાંચ
મહાવિદેહ એ પંદર ક્ષેત્રમાં.

સવેસિં તેસિં—તે સર્વ સાધુઓ પ્રતે.

પણુઓ—પ્રણામ કરું છું. નમસ્કાર કરું છું. (તે સાધુઓ કેવા છે.)

તિવિહેણું—મન, વચન, અને કાયાએ કરી.

તિહંડ વિરયાણું—મન, વચન, કાયા એ ત્રણ દંડથી નિવર્ત્યા છે.

અથ નમસ્કાર.

નમોડહંત—અરિહંત ભગવાનને નમસ્કાર હો.

સિદ્ધાચાર્યો—સિદ્ધ ભગવાનને, આચાર્ય ભગવાનને.

પાધ્યાય—ઉપાધ્યાય ભગવાનને.

સર્વ સાધુવ્યઃ—સર્વ સાધુને.

(પછી સ્તવન હોયું અગર ઉવસગાહર પાસે જાય.)

અથ ઉવસગ્ગહરં પાસં.

- ઉવસગ્ગ હરં પાસં—ઉપસર્ગના હરનાર પાર્શ્વનામા પદ છે એવા.
 પાસં વંદમિ—શ્રી પાર્શ્વનાથ સ્વામિને હું વાંદું છું.
 કંઠે મલણ મુક્ત—આઠ કર્મના સમુદયી મુક્ત છે.
 વિસહર વિસ—સાપનું ઝેર અતિશયે કરીને,
 નિત્રાસં—નાશ કરનારાં છે.
 મંગલ ક્ષીણ આવાસં—વર્તમાન સુખ અને પરંપરાએ જે
 સ્વર્ગ મોક્ષાદિ સુખ તેના ધરૂપ છે.
 વિસહર કુલિંગ મંત્ર—વિષધર, કુલિંગ નામે મંત્ર.
 કંઠે ધારેક—કંઠને વિષે આદ્ય કરે.
 જે સયા મણુએ—જે કાંઈ માણુસ હમેશાં.
 તસેસ ગહુ—તે માણુસના ધર વિષે.
 રોગમારી—અનેક જાતના રોગ, મરકીના વિકાર, તથા
 દુકુ જરા—દુષ્ટ એવી જે જરા અવસ્થા.
 જંતિ ઉવસામં—નાશ પામે, ઉપશાંત થાય.
 ચિહુઉ દુરે મંત્રો—એ મંત્ર તો વેગજો રહ્યો, પણ
 તુષ્ઠ પણામો વિ—તમને નમસ્કાર કરવો તે.
 બહુ ફેલો હેક—મહુ ફળનાં દેનાર છે.
 નર તિરિએસુ વિ જીવા—માણુસ ત્રિજંત્ય સર્વ જીવ.
 પાવતિ ન દુઃખ દોગમ્—દુઃખ દારિદ્રપણું ન પામે.
 હુહ અમેમતે લધ્ધે—તમારૂં સમ્યક્ત્વ પાડ્યા તે.
 ચિંતામણી કપ્પપાય વપ્પહિએ—ચિંતામણી રત્ન, અને કપ્પ-
 ક્ષમી પણ અધિક એવો.
 પાવતિ અનિગ્ધેણું—વિમરણિત પામે છે.

જીવા—ભવ્ય જીવ.

અયશમરં ઠાણું—અજરામર સ્થાનક જે મોક્ષ સ્થાનક તે પામે છે.

હય સંધુઓ મહાધસ—એ રીતે સંસ્તર્યો, મોટા યશનો.

ભક્તિભર—ભક્તિનો સમુદાય તેણે કરી.

નિભરેણુ—પરીપૂર્ણ ભર્યું એવો.

હિઅએણુ—હૃદય તેણે કરી સ્તર્યો.

તા દેવ દિગ્ગ ખોલિં—તે દારણુ માટે હે ભગવંત ! ખોધી બીજ મુજને આપો.

ભવે ભવે પાસ જિણુંચંદ—જન્મો જન્મ પાર્શ્વનાથ. (પછી)

અથ જયવીયરાય.

જય—જયવંતા વર્તો.

વીયરાય—શ્રી વિતરાગ.

જગગુરુ—ત્રણ જગતના ગુરુ. હોડિ મંમ—હોળે મુજને.

તુહ પભાવઓ—તહારા પ્રભાવથી.

ભયવં—હે ભગવાન ! ભવ નિવ્વેઓ—ભવનો નિર્વેદ.

મગ્ગાણુસારિઓ—માર્ગાનુસારીપણું.

ધકુ ફલસિદ્ધિ—વાંચીત ફળની પ્રાપ્તિ થાઓ.

લોગ વિરુદ્ધ—લોક વિરુદ્ધ કર્તવ્ય. ય્યાઓ—ત્યાગ થાઓ.

ગુરુજણુ પૂઓ—માતા પિતા તથા સહગુરુનો.

પરથ કરણુંચ—પરોપકાર કરવો.

સુહુગુરુનેગો—શુદ્ધ ગુરુનો સમાગમ થાઓ.

તવ્વય ણુ સેવણા—તેમના વચનની સેવા.

આભવ મખંડા—જ્યાંસુધી ગંસારમાં રહું ત્યાંસુધી મુજને અખંડ હોળે.

વારિજગમ—નિવારણ કર્યો છે.

જગવિ—જો કે,

નિઆણુ બંધણું—નિઆણાનું બાંધવું,

વીયરાય—હે વિતરાગ ! તુહ સમઝે—તાહરા સિદ્ધાંતને વિષે.

તહવિ—તોપણ. મમ—મુજને. હુજજ સેવા—હોજે સેવા.

ભવે ભવે—જન્મો જન્મને વિષે.

તુહુ થલણાણું—તમારા ચરણકમળની સેવા.

દુઃખખખખઓ—મનનાં તથા શરીરનાં દુઃખનો ક્ષય.

કમખખઓ—અશુભ કર્મનો ક્ષય.

સમાહિ મરણું ચ—સમાધિ મરણુ. વળી

બોહિલાલો અ—બોધ બીજનો લાભ. સંપજજઓ—પ્રાપ્ત થાઓ.

મહ—મુજને. એઅ—એ ચાર બાબતો. તુહ—તુજને.

નાહ—હં ! નાથ. પણામ કરણેણું—પ્રણામ કરવાથી.

સર્વ મંગલ માંગલ્ય—બધાં મંગલિક માંહે મંગલિક છે.

સર્વ કલ્યાણુ કારણું—સર્વ કલ્યાણનું કારણુ છે.

પ્રધાનં સર્વ ધર્મણું—સર્વ ધર્મમાં મુખ્ય છે.

જૈનં જયતિ શાસનં—જૈન સાસન જયવંતુ વર્તે છે.

(પછી ઉભા થઈને)

અથ અરિહંત ચેદ્દઆણં.

અરિહંત ચેદ્દઆણું—અરિહંતની પ્રતિમા નિમિત્તે.

કરેમિ કાઉસઝગાં—હું કાઉસઝ કરું છું.

વાંદણુ વત્તિઆએ—વાંદવાથી જે ફળ હોય તે અર્થે.

પૂઅણુ વત્તિઆએ—પૂજ કર્યાથી જે ફળ હોય તેને અર્થે.

સક્કાર વત્તિઆએ—સત્કાર કરવાથી જે ફળ થાય તેને અર્થે.

સરેમાણુ વત્તિઆએ—સન્માન ગુણ વર્ણવ્યાથી જે ફળ થાય તેને અર્થે.

બોહિલાસ વત્તિઆએ—બોધબીજના દાક્ષિને અર્થે,
નિરુવરસસગ્ગ વત્તિઆએ—જન્મ, જરા ને મરણના ઉપસર્ગનો
નાશ થઇ ગયો છે એવા જે મોક્ષ તે પામવાને અર્થે.

સન્ધાએ—અઢાએ દરી, મેહાએ—નિર્મળ બુદ્ધિએ.

ધીમ્મએ—ચિત્તની સ્થિરતાએ. ધારણાએ—વિચારપૂર્વક

મ્મણ્ણપેહાએ—પારંપર સંભારતો થકા.

વઠ્ઠમાણીએ—ચડતે ભાવે.

કમ્મિકાઉરસસગ્ગ—સ્થાનક પ્રત્યે કાઉરસસગ્ગ કરે છું.

(ખઠી અત્તથ્થઉસસિએણુ કહી એક નવકારનો કાઉરસસગ્ગ
પાળીને ઘાય કહેવી. પછી ખમાસમાણુ દેવું.)

પરચુરણ બાબતો.

વીસસ્થાનક પદનાં નામ ગુણસહિત.

૧ અરિહંતના ગુણ ૧૨. ૨ સિદ્ધના ગુણ ૮. ૩ પ્રવચ-
નના ૪૫. ૪ આચારજના ૩૬. ૫ ધીવીરના ૧૨. ૬ ઉપા-
ધ્યાયના ૩૫. ૭ સાધુના ૨૭. ૮ જ્ઞાનના ૫૧. ૯ દર્શનના
૬૭. ૧૦ વિનયપદના ૧૦. ૧૧ ચારિત્રના ૭૦. ૧૨ અહ્મ-
ચર્યના ૬. ૧૩ ક્રિયાણુના ૨૫. ૧૪ તપના ૧૨. ૧૫ મોક્ષ-
મના ૨૮. ૧૬ જિનપદના ૨૪. ૧૭ સંજમના ૧૮. ૧૮
જ્ઞાનપદના ૫૧. ૧૯ શ્રતપદના ૮૪. ૨૦ નીરથપદના ૪.

નવપદનાં નામ ગુણસહિત.

૧ અરિહંતના ૧૨, ૨ સિદ્ધના ૮, ૩ આચારજના ૩૬,
૪ ઉપાધ્યાયના ૨૫, ૫ સાધુના ૨૭, ૬ દર્શનના ૬૭,

૭ જ્ઞાનના ૫૧, ૮ આરિજના ૭૦, ૯ તપના ૧૨.

ચાર ગતિનાં નામ.

૧ દેવગતિ, ૨ મનુષ્યગતિ, ૩ ત્રિજંચગતિ, ૪ નરકગતિ.

પાંચ ઇંદ્રીએનાં નામ.

૧ રસઇંદ્રી, ૨ રસઇંદ્રી, ૩ દ્રાણુઇંદ્રી, ૪ ચક્ષુઇંદ્રી,
૫ શ્રોતઇંદ્રી.

છ કાયનાં નામ.

૧ પૃથ્વીકાય, ૨ અપ્કાય, ૩ તેહકાય, ૪ વાયુકાય,
૫ વનસ્પતિકાય, ૬ ત્રસકાય.

ત્રણ જોગનાં નામ.

૧ મનજોગ, ૨ વચનજોગ, ૩ કાયજોગ.

ત્રણ વેદનાં નામ.

૧ સ્ત્રીવેદ, ૨ પુરુષવેદ, ૩ નપુરુષવેદ.

ચાર કષાયનાં નામ.

૧ ક્રોધ, ૨ માન, ૩ માયા, ૪ લોભ.

આઠ જ્ઞાનનાં નામ.

૧ મતિજ્ઞાન, ૨ ક્રુતજ્ઞાન, ૩ અવધિજ્ઞાન, ૪ મનસ્પ-
ર્થવજ્ઞાન, ૫ કેવળજ્ઞાન, ૬ મતિઅજ્ઞાન, ૭ ક્રુતઅજ્ઞાન,
૮ વીક્ષંગઅજ્ઞાન.

આઠ કર્મનાં નામ.

૧ જ્ઞાનાવર્ણી, ૨ દર્શનાવર્ણી, ૩ વેદનીકર્મ, ૪ મેહની
કર્મ, ૫ આયુકર્મ, ૬ નામકર્મ, ૭ એત્રકર્મ, ૮ અતંત્રકર્મ.

નવ તત્વનાં નામ.

૧ જીવતત્વ, ૨ અજીવતત્વ, ૩ પુન્યતત્વ, ૪ પાપતત્વ,
૫ આશ્રિતતત્વ, ૬ સંવરતત્વ, ૭ નિર્જરાતત્વ ૮ અંશતત્વ,
મોક્ષતત્વ.

સાત વ્યસનનાં નામ.

૧ જુઝ્ઝાડ, ૨ માંસઅહારી, ૩ અદિરાપાન, ૪ વેશ્યા-
ગમન, ૫ જીવહિંસા, ૬ ચોરી, ૭ પરદારાસેવન.

પાંચ મહાવ્રતનાં નામ.

૧ પ્રાણાતિપાત વીરમાણવ્રત, ૨ મૃત્યુવાદ વીરમાણવ્રત,
૩ અહતાદાન વીરમાણવ્રત, ૪ મૈથુન વીરમાણવ્રત, ૫
પરિગ્રહ વીરમાણવ્રત.

ચાર ધ્યાનનાં નામ.

૧ આર્તધ્યાન, ૨ રોદ્રધ્યાન, ૩ ધર્મધ્યાન, ૪ શુક્લધ્યાન.

ચાર તીર્થનાં નામ.

૧ સાધુ, ૨ સાધ્વી, ૩ આવક, ૪ આવીકા.

ચાર સરણનાં નામ.

૧ અરિહંતભગવાનનું શરણ, ૨ સિદ્ધભગવાનનું શરણ,
૩ સર્વ સાધુનું શરણ, ૪ કેવળી ભાષિત ધર્મનું શરણ.

જનરાજની નવ અંગે પૂજા કરવી તે.

૧ જમણા તથા ડાહ્યા પગને અંગુઠે, ૨ જમણા તથા ડાહ્યા
હાથણે, ૩ જમણા તથા ડાહ્યા કાંડે, ૪ જમણા તથા ડાહ્યા
ખસે, ૫ મસ્તકે, ૬ કપાળે, ૭ કંઠે, ૮ હાંચે, ૯ નાભીએ.

પ્રમાતિઆં.

(પ્રભાતે ઉઠીને માતા મુખડું જોવે.—એ દેશી.)

આવી રૂડી ભગતી મેં પહેલાં ન જાણી. પહેલાં ન જાણીરે પ્રભુ પહેલાં ન જાણી; સંસારની માયામાં મેં વલોચું પાણી. એ આંકણી. કલ્પતરૂનાં ફળ લાવીને, જે જિનવર પુજે; કાળ અનાદિ કર્મ તે સંચિત, સત્તાથી ધુજે. આં ૧ થાવર તિરિનરયા વયએ દુંગે, ધગવિગલા લીજે; સાધારણ નવમે ગુણઠાણે, ધુર ભાગે છીજે. આં ૨ કેવળ પામીને શિવગતિ ગામી, શૈલે શીટાણે; ચરમ સમય દાએ માંહે સ્વામી, અંતિમ ગુણઠાણે. આં ૩ બાકી નામ કરમની પયડી, તે સઘળી જાવે; અજર અમર નિકલંક સ્વરૂપે, નિઃકર્મ થાવે. આં ૪ જે સિદ્ધ કેરી પડિમા પૂજે, તે સિદ્ધમયી હોવે; નાહી ઘોઘ નિર્મળ ચિત્તે, આરીસા જોવે. આં ૫ કર્મસુડણ તપ કેરી પૂજા, ફળ તે નર પાવે; શ્રી શુભચીર સ્વરૂપ વિલોકી, શિવવહુ ઘર આવે. આવી રૂડી ભગતી મેં પહેલાં ન જાણી. ૬.

ચાલોને પ્રિતમજી પ્યારા, સેતુંજે જઘયે, સેતુંજે જઘયે. ચાલોને પ્રિતમજી એ આંકણી. શું સંસારે રહ્યા છે મુજ, દિન દિન તન છીજે; આઠ આલસની ાયા સરખી, પોતાની કીજે. ચાલો ૧ જે કરવું તે પેલાં કીજે, કાલે શી વાતો; અજુચિંતવીઓં આવી પડશે, સખલાની લાતો. ચાલો ૨ અતુરાઈશું ચિત્તમાં ચેતી હાથે તે સાથે; મરજીતણાં નિશાની મેરાં, ગાજે છે માથે. ચાલો ૩ માતા મરજી

નંદન નિરખી, ભવ સફલો ઠીજે; દાનવિજે સાહેબની
સેવા, એ સખલી ઠીજે. આલો ૪.

ચૈત્યવંદનો.

ચૈત્યવંદન.

જય જય શ્રી જિનરાજ આજ, મળીઓ મુજ સ્વામી;
અવિનાશી અવિકાર સાર, જગ અંતરજામી. રૂપા રૂપી
ધર્મ દેવ, આતમ આરામી; ચિદાનંદ ચૈતન પ્રભુ, શિવ
લીલા પામી. સિદ્ધ બુદ્ધ તુજ વંદતાં, સકળ સિદ્ધ વર
બુદ્ધ; રમો પ્રભુ ધ્યાને કરી, પ્રગટે આતમ શુદ્ધ. કાળ બહુ
ધાવર પ્રહો, ભમીઓ ભવ માંહી; વિગળેંદ્રી એજે ગયો,
થીરતા નહીં કંઈ. કરી પંથેદ્રી દેહમાં, વળી કરમે આવ્યો;
કરી કુકર્મે નેકે ગયો, દરિશન નવી પાચો. એમ અનંતા
કાળ કરી, પામ્યો નર અવતાર; હવે ભવતારણ તું મળ્યો,
ભવજળ પાર ઉતાર.

સિદ્ધાચલનાં ચૈત્યવંદનો.

શ્રી સેતુંજ્ય સિદ્ધજેત્ર, હીઠે દુરગતિ વારે; ભાવ ધરીને
જે. મહે, તેમે ભવ પાર ઉતારે. અનંતસિદ્ધનો એ ઠામ,
સકળ તિરથનો રાય; પુરવ નવાણું રીખવદેવ, જ્યાં કવીયા
પ્રભુ પાવ. સુરજકુંડ સોહામણો, કવીંડ જક્ષ લીલામ;
નાલિંશ્યા કુલે મંડણો, જિનવર કરે પ્રણામ.

આજ દેવ અરિહંત નમું, સમર્થ તોડ નામ; જ્યાં
જ્યાં પ્રતિમા જિન તણી, ત્યાં ત્યાં કરે પ્રણામ. સેતુંજે
શ્રી આદિદેવ, નેમ નમું ગીરનાર; તારંગે શ્રી અજિતનાથ,
આબુ રિખવ જુહાર. અષ્ટાપદ ગિરી ઉપરે, જિન ચોવી-
શી જોડ; મણીમય મુરત માનશું, ભરતે. ભરાંવી સોય.
સમેતશિખર તિરથવડા, જ્યાં વિશે જિન પાય; વૈભાર ગિ-
રિવર ઉપરે, વીર જિનેશ્વર રાય. માંડવગઢનો રાજ્યએ,
નામે દેવ સુપાસ; રિખવ કહે જિન સમરતાં, પહોંચે
મનની આશ.

શ્રી મંદિરસ્વામીનું ચૈત્યવંદન.

શ્રી શ્રી મંદિર વિતરાગ, ત્રિજુવન તુમે ઉપગારી; શ્રી
થેયાંસ પિતા કુલે, બહુ શોભા તુમારી. ધન્ય ધન્ય માતા
સતકી, જેણે જાણે જયકારી; વૃષભ લંછને ખિરાજમાન,
વંદે નરનારી. ધનુષ પાંચસેં દેહડીએ, શેષડીએ સોવનવાન;
કિરતીવિજય ઉવઝાયનો, વિનય ધરે તુમ ધ્યાન.

સ્તવનો.

સિદ્ધાચળ સ્તવન.

સિદ્ધાચળ ગેરી ભેટ્યારે, ધન્ય ભાગ્ય હમારાં. એ આંકણી.
એ બીરીવરનો મહિમા મોટો, કહેતાં ન આપે પારા;
રિખવ સમોમુર્તિ સ્વામી, પુરવનવાહુ વારારે. ધન ૧

મુંળનાયક શ્રી આદિજીનેશ્વર, ચોમુખ પ્રતિમા ચારા;
 અષ્ટદ્રવ્યશુ' પૂજે ભાવે, સમકિત મુલ આધારારે. ધમ ૦ ૨
 ભાવ ભગતિશુ' પ્રભુ ગુણ ગાતાં, અપના જન્મ મુધારા;
 જાત્રા કરી ભવિજન શુભ ભાવે, નરગતિ દુરગતિ વારારે. ધ૦ ૩
 દુર દેશાંતરથી હું આવ્યો, શ્રવણે મુણી ગુણ તોરા;
 પતિત ઉધારોને વિરૂધ તુમારો, એ તિરથ જગ સારારે. ધ૦ ૪
 અઘારસે' ત્યાસી માસ અપાડા, વદ આઠમ ભોમવારા;
 પ્રભુકે ચરણ પસાયથી સંઘમાં, ખેમારતન પ્રભુ પ્યારારે. ધ૦ ૫

મંદિરસ્વામીનું સ્તવન.

(ઈડર આંખા આંખલીરે—એ દેશી.)

પુખલવર્ધ વિજયે જયોરે, નયરી પુ'ડરગિરી સાર;
 શ્રી શ્રી મંદિર સાહેબારે, રાય શ્રેયાંચ કુમાર. જિણુંદરાય,
 ધરજયો ધર્મ રનેહ. ૧
 મોઢા નાના અંતરોરે, ગિરવા નવી દાખંત;
 શશિ દરિસણ સાયર વધેરે, કૈરવવન વિકસંત. જિણુંદરાય. ૨
 ઠામ કુઠામ નવી લેખવેરે, જગવર સંત જલધાર;
 કરંદાય કુમુમે' વાસીયેરે, છાયા સવી આધાર. જિણુંદરાય. ૩
 રાયને રાંક સરિખા ગણુરે, ઉઘોતે શશિ શુર;
 ગંધા જલતે બિહુ તણ્યારે, તાપ કરે સવિ નુર. જિણુંદરાય. ૪
 સરિખા સઉને તારવારે, તીમ તુમે છા મહારાજ;
 મુજસુ અંતર કિમકરોરે, બાંહિ મહાની લાજ. જિણુંદરાય, ૫

મુહુ દેખી ઢીલું કરેરે, તે નવી હોય પરમાત્મ;
મુજરો માને સવિતણેરે, સાહિબ તેહ મુખધનું. જિણુંદરાય. ૬
વૃષભ લાંછન માતા સતકીરે, નંદન રૂપમણી કંત;
વાચક જશ હ્રમિ વિનયેરે, લયલંગન લગવંત. જિણુંદરાય. ૭

મહાવીરસ્વામિનું સ્તવન.

ગિરિઆરે ગુણ તુમ તણા, શ્રી વર્ધમાન જિનરાયારે;
મુણતાં શ્રવણે અમી ઝરે, નિર્મળ થાયે મોરી કાધારે. ગિ. ૧
તુમ ગુણ ગણ ગંગાજળે, હું ઝીલી નિરમળ થાઉરે;
અવર ન ધંધો આદરું, નિશ દિનં તોરા ગુણ ગાઉરે. ગિ. ૨
ઝીલ્યા જે ગંગાજળે, તે છીલર જળ નવી પેસેરે;
જે માલતી ફુલે મોહીયા, તે બાઉલ જમ નવી બેસેરે. ગિ. ૩
એમ અમે તુમ ગુણ ગોઠશું, રંગ રાખ્યાને વળી માખ્યારે;
તે કેમ પરસુર આદરે, જે પરનારી વશ રાખ્યારે. ગિ. ૪
તું ગતિ તું મતિ આશરો, તું અવલંબન મુજ પ્યારોરે;
વાચકજશ કહે માહરે, તું જગજીવન આધારોરે. ગિ. ૫

શાંતિનાથનું સ્તવન.

ધન દિન વેળા ધન ઘડી તેહ, અચિરાનો નંદન જિ-
નજી ભેટસ્થળ; લહીશુંરે મુખ દેખી મુખધનું, વીરહ
બધાનાં દુઃખ સવી મેટસ્થળ. ૧ જાણ્યોરે જેણે તુજ ગુણ
લેશ, બીજોરે રસ તેહને મન નવી ગમેજી; આજ્યોરે જેણે
અમી લવલેશ, બાકશ યુક્તશ તસ ન રહે કેમેજી. ૨ તું

જ સમકિત રસ સ્વાદનો જાણ, પાપકું લખેતે અહુ દિન
 સેવીઉછ; સેવા જે કરમને જોજે તોહો, વાંછે તે સમકિત
 અમૃત કુરે લખ્યું, ૩ તાહરું ધ્યાન તે સમકિત રૂપ,
 તેહજ જ્ઞાનને ચારિત્ર તેહ છેછ; તેથીરે જાએ સઘળાં હો
 પાપ, ધ્યાતારે ધ્યેય સ્વરૂપ હોયે પછછ. ૪ દેખીરે અ-
 હુત તાહરે રૂપ, અચરીંજે લલિત રૂપી પદ વરેછ;
 તાહરી ગત તું જાણ હો દેવ, સમરણ લજન તે વાચ-
 કેજસ કહેછ. ૫

સિદ્ધમંગવાનનું સ્તવન.

સિદ્ધ જગત રીરે શોભતા, રમતા આતિમશમ;
 લક્ષ્મી લીલાની લેહેરમાં, સુખીયા છે શીવ ઠામ. સિં ૧
 મોહાનંદ અમૃત પદ નમે, સિદ્ધ કેવળ નામ;
 અંપુર્નભવ બ્રહ્મપદ વળી, અક્ષયસુખ વિશરામ. સિં ૨
 સંમય નિમ્ન અક્ષર, દુઃખ સમસ્તની હાણ;
 નિવૃત્તિ અપ વર્ગતાં, મોક્ષ મુગતિ નિરવાણ. સિં ૩
 અચલ મહોદય પદ લહું, જોતાં જગતના ઠાં;
 નિજ નિજ રૂપેરે જુ જુઓ, ચિત્માં કર્મ તે આઠ. સિં ૪
 અણુરે લખુ અવગાહના, નામે વિકસે વક્ત;
 શ્રી શુભધીરને વંદતાં, રહીએ મુખમાં મમત. સિં ૫

થાથો.

મહા ઉઠી વંદું, રિખવ દેવ ગુણવંત; મહા જિમ શાહીમ,

સમવસરણુ લગનંત; ત્રણું છત્ર બિરાજે, ચમર હાળે ઈંદ્ર;
જનના મુણુ ગાળે, સુરનર નારીના વૃંદ. ૧

શ્રી શ્રી મહિર જિનવર, સુખકર સાહેબ દેવ; અરિહંત
સકળની, લાવ ધરી કરૂં શેવ; સકળ આગમ પારક, ગણધર
લાખિત વાણી; જયવંતી આણા, જ્ઞાનવિમળ મુણુ ખાણી.

પુંડરગિરી મહીમા, આગમમાં પરસિદ્ધ; વિમલાચળ
લેટી, લહીએ અવિચળ રિદ્ધ; પંચમગતિ પાહોત્યા, મુ-
નિવર કોડા કોડ; એણે તિરથે આવી, કર્મ વિપાતક છોડ.

શ્રી સેતુએ તિરથ સારે, ગિરીવરમાં જેમ મેરૂં ઉદ્ધારે,
હાકોર રામા પાસ; મંત્ર માંહી નવકારજ ગણું, તારામાં
જેમ ચંદ્ર વખાણું; જળધર જળમાં ગણું; પંખીમાં ઉત્ત-
મ જેમ હંસ, કુળમાંહી જેમ રિખવનો વંશ, નાણિ
તણા એ અંશ; ખેમાવંતમાં શ્રી અરિહંત, તપસુરામાં
મહા મુનિવંત, સેતુએ ગમે મુણુવંત.

દિવ સકળે ખનાહર, બીજ દિવસ સુવિશેષ; સય સણા
મુણુ, ચંદ્રતણી છંદાં રેખ; તિહાં ચંદ્ર વિમાને, સાર્થતા
જિનવર બેહ; હું બીજ તણે દિન, પ્રણમ આણી નેહ.

જિન નવ અંગ પૂજાના દુહા.

જળ ભરી સંપુટ પત્રમાં, જીગદ્વીક નર પૂજાંત;	
રિખવ ચસ્ય અંગુઠડે, દાયક ભવજળ અંત.	૧
જાતું બળે કાઉસગ રહ્યા, વિચર્યા દેશ વિદેશ;	
ખડ્ગ ખડાં કેવલ લહ્યું, પૂજે જાતું નરેશ.	૨
લોકાંતિક વચને કરી, વરસ્યા વરશી દાન;	
કરકંડે પ્રભુ પૂજતાં, પૂજે ભવિ બહુ માન.	૩
માન ગયો દાય હુંસથી, દુખી વિરજ્ય અનંત;	
જીજ્ઞાસે ભવજળ તર્યા, પૂજે ખંધ મહાંત.	૪
સિદ્ધસિદ્ધા ગુણ ઉજાળી, લોકાંતે ભગવંત;	
વશિષ્ઠ તેણે કારણ ભવી, સિંધ શીખા પુજાંત.	૫
તિર્થંકર પદ પુન્યથી, ત્રિભુવન જન શેવંત;	
ત્રિભુવન તિલક સમા પ્રભુ, ભાળ તિલક જયવંત.	
સોળ પહોર પ્રભુ દેરાના, કંઠે વિવર વરતુલ;	
મધુર ધુની સુરનર સુણે, તિણે ગળે તિલક અમુલ.	
હૃદય કમળ ઉપસમ બળે, બાળ્યા રાગને રોશ;	
હેમ દહે વન ખંડને, હૃદય તિલક સંતોષ.	
રતનવદ્ય ગુણ ઉજાળી, સકળ સુગુણ વીસરામ;	
ન્યાલી કમળની પૂજના, કરતાં અવિચળ આમ.	
ઉપદેશક નવ તત્વના, તિણે નવ અંગ જિણુંદ;	
પૂજે બહુ વિદ્ય રાગશું, કહે શુભ વીર મુણિંદ.	૬

